

KS. DANIEL BRZEZIŃSKI

UNIWERSYTET MIKOŁAJA KOPERNIKA W TORUNIU

DANBR@UMK.PL

ORCID: 0000-0003-4680-3055

OD REDAKCJI

Trzeci numer kwartalnika „Teologia i Człowiek” w 2025 roku rozpoczynamy od obszaru teologii pastoralnej za sprawą artykułu ks. Arkadiusza Drzycimskiego, w którym została podjęta bardzo aktualna we współczesnym Kościele problematyka istoty i działalności parafialnych rad duszpasterskich. Zaproponowany w opracowaniu diakonijny model tego gremium – w opinii autora – może skutecznie przewyciężyć podział, jaki wciąż rysuje się w Kościele w Polsce: na aktywnych duchownych i pasywnych świeckich.

Nie mniej ważkim problemem duszpasterskim jest potrzeba nawrócenia pastoralnego, do którego wezwał Ojciec Święty Franciszek w swojej programowej adhortacji *Evangelii gaudium* z 2013 roku i które od wielu lat – w ślad za zmarłym papieżem – postuluje w polskiej rzeczywistości ks. Tomasz Wielebski. Tym razem refleksja przewodniczącego Polskiego Stowarzyszenia Pastoralistów dotyczy sanktuariów maryjnych w Polsce i ich misji ewangelizacyjnej.

Podział na aktywnych duchownych i pasywnych wiernych świeckich rozpoczął się już w starożytności – między innymi – w liturgii Kościoła. Przejawiał się chociażby w praktyce łączenia funkcji i posług liturgicznych z osobami przyjmującymi tzw. święcenia niższe. Owe funkcje i posługi stały się *de facto* stopniami prowadzącymi do sakramentu święceń. Przypomina o tym na naszych łamach ks. Janusz Mieczkowski, dokonując analizy odnośnych starożytnych dokumentów liturgicznych.

Związków liturgii i ewangelizacji dotyczy tekst ks. Andrzeja Krzystka, który prezentuje hermeneutykę przestrzeni liturgicznej w służbie ewangelizacji na przykładzie nowo wzniesionego kościoła pw. św. Jana Pawła II w Szczecinie, uroczyste poświęcenie 17 maja bieżącego roku w przededniu 105. rocznicy urodzin papieża Polaka. Kościół ten, zbudowany w latach 2016–2025, stanowi wotum wdzięczności za osobę i życie św. Jana Pawła II, a także za sakrament chrztu udzielony Pomorzanom przed dziewięciuset laty przez św. Ottona z Bambergu podczas jego misji chrystianizacyjnej.

Z kolei o pierwszej pielgrzymce św. Jana Pawła II do Polski w 1979 roku w świetle dokumentów ówczesnej władzy komunistycznej pisze Tomasz Piekarski. Autor przeanalizował materiały operacyjne zachowane w archiwach Urzędu Wojewódzkiego w Płocku oraz Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Płocku, które pokazują z jednej strony działania aparatu państwowego utrudniającego, a nawet uniemożliwiającego działalność Kościoła, z drugiej strony świadczą o determinacji księży i katolików świeckich z diecezji płockiej dążących, pomimo ogromnych trudności, do przełomowych w ich życiu i w najnowszej historii Polski spotkań z Piotrem naszych czasów.

W dziale „Teologia” zamieściliśmy także artykuł Marka Kity nawiązujący do motta klasycznej apologetyki odziedziczonego przez współczesną teologię fundamentalną: *Chrystus jako argument żywej nadziei*. Autor wykazuje, że niezależnie od wartości, jaką posiada tradycyjne odczytanie wezwania do apologii, wypada bardziej docenić apologetyczną wymowę samej postaci Jezusa jawiącej się w chrześcijańskiej kerygmie.

I wreszcie, ks. Ireneusz Werbiński, dostrzegając narastające problemy wychowawcze, w wielu przypadkach wydające się nie do pokonania przy zastosowaniu nawet najlepszych wskazań pedagogicznych, próbuje ukazać na podstawie postaci św. Mikołaja ponadczasowe cechy osobowe wychowawcy i skuteczne kierunki działań pedagogicznych.

W dziale „Rodzina” ks. Grzegorz Pyżlak prezentuje propozycję Kościoła wprowadzenia drogi wtajemniczenia katechumenalnego dla osób przygotowujących się do małżeństwa i życia rodzinnego, inspirowanego starożytnym katechumenatem chrzcielny i na nowo odkrytym w naszej

epoce. Celem takiego przygotowania ma być bardziej świadome rozumienie i przeżywanie sakramentu małżeństwa.

Jak zawsze, życzymy ciekawej lektury.

Ks. Daniel Brzeziński
redaktor naczelny